

Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta

Allekirjoittaneet valtion, kuntien, työelämän keskusjärjestöjen ja muiden järjestöjen edustajat antavat seuraavan suosituksen työpaikalla tapahtuvan oppimisen edistämiseksi. Tämä suositus korvaa aikaisemman vuonna 2005 tehdyn suosituksen ”Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta ja ammattiosaamisen näytöistä”.

Osaavat ja uudistumiskykyiset työntekijät, työyhteisöt ja yrittäjät mahdollistavat Suomen kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin kansainvälistyvässä toimintaympäristössä. Tämä edellyttää koulutuksen kehittämistä, ammatillisen osaamisen parantamista ja työelämälähtöisen innovaatiotoiminnan tukemista.

Työpaikalla aidossa työympäristössä ja työtilanteissa tapahtuva oppiminen on keskeinen osa ammattitaidon oppimista, varmistamista ja kehittämistä. Koulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tarvitaan laajaa ja monipuolista yhteistyötä koulutuksen ja opetuksen järjestäjien, korkeakoulujen ja työyhteisöjen kanssa sekä yhteistyötä kaikilla hallinnon tasoilla. Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen työpaikalla tapahtuva oppiminen edellyttää koulutuksen tavoitteiden kuvaamista osaamisperusteisesti, tavoitteiden huomioon ottamista harjoittelun sisällöissä ja työuran kattavaa opinto-ohjausta.

Talouden suhdanteet vaikuttavat voimakkaasti työssäoppimispaikkojen saatavuuteen ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen edellytyksiin. Vaikka työttömyys lisääntyy väliaikaisesti taantumun seurauksena, suurten ikäluokkien eläköityminen ja pienentyvät ikäluokat vaikeuttavat osaavan työvoiman saatavuutta pidemmällä aikajänteellä. Työssäoppimispaikkojen saatavuus ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja osaamisen osoittamisen jatkuva kehittäminen on tärkeää suhdanteista riippumatta.

Suosituksen tavoitteena on edistää

- työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja osaamisen osoittamista eri muodoissaan,
- koulutuksen työelämävastaavuutta,
- osaamisen hankkimista, ammattitaidon ylläpitoa ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta,
- työelämään siirtymistä, tutkinnon suorittaneiden työllistymistä sekä nuorten ja aikuisten työelämävalmiuksia,

- työttömien ja työttömyysuhan alaisten mahdollisuutta uudistaa osaamistaan,
- innovaatiotoimintaa työpaikoilla ja koulutuksessa sekä
- työhyvinvointia ja -turvallisuutta.

Suositus koskee työpaikalla tapahtuvan oppimisen eri muotoja ja niiden kehittämistä. Näitä ovat muun muassa

- perusopetuksen ja lukiokoulutuksen työelämä tietoisuuden lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppiminen, ammattiosaamisen näytöt, oppisopimuskoulutus ja näyttötutkinnot,
- korkeakoulujen työharjoittelut, opinnäytteet ja oppisopimustyyppinen täydennyskoulutus,
- oppilaitosten työelämän kehittämis-, tutkimus- ja palvelutoiminta,
- työvoimakoulutuksen työharjoittelu ja työssäoppiminen,
- työmarkkinatoimenpiteet: työharjoittelut, työkokeilut ja työelämävalmennus sekä
- opettajien työelämäjaksot ja ohjaajien koulutus.

Osapuolet sitoutuvat keskinäisellä yhteistyöllä

- kehittämään korkeakoulujen ja oppilaitosten työelämäyhteyksiä, opettajien työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja opetuksen työelämävastaavuutta,
- edistämään laadullisesti korkeatasoisten työssäoppimis- ja työharjoittelupaikkojen saatavuutta ja kansainvälisen harjoittelun ja ulkomaalaisten opiskelijoiden työssäoppimisen toteutumista,
- edistämään työelämän osallistumista työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja osaamisen osoittamisen suunnitteluun ja arviointiin,
- parantamaan erityisesti pienyritysten edellytyksiä työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteuttamiseen ja
- parantamaan työpaikalla tapahtuvaa ohjausta sekä ohjaajien koulutusta ja saatavuutta sekä koulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista harjoittelun sisällöissä.

Suosituksen toimilla ei ole tarkoitus korvata yrityksen tai muun organisaation henkilöstöä eikä vaikuttaa olemassa olevan henkilöstön palvelussuhteisiin.

Helsingissä 23. päivänä syyskuuta 2010

Pääministeri Mari Kiviniemi

Opetusministeri Henna Virkkunen

Työministeri Anni Sinnemäki

AKAVA RY

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

KIRKON TYÖMARKKINALAITOS

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN
KESKUSLIITTO MTK R.Y.

SUOMEN AMMATILIITTOJEN
KESKUSJÄRJESTÖ SAK RY

SUOMEN KUNTALIITTO

SUOMEN YRITTÄJÄT

TOIMIHENKILÖKESKUSJÄRJESTÖ STTK RY

VALTION TYÖMARKKINALAITOS

AMMATILLISEN AIKUISKOULUTUKSEN
LIITTO R.Y.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN
REHTORINEUVOSTO ARENE RY.

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN YHDISTYS KJY RY.

SUOMEN OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄT RY

SUOMEN REHTORIT RY

SUOMEN YLIOPISTOT UNIFI RY

VAPAAN SIVISTYSTYÖN
YHTEISJÄRJESTÖ RY

YKSITYISTEN AMMATILLISTEN
OPPILAITOSTEN LIITTO RY

SUOMEN AMMATTIIN
OPISKELEVIEN LIITTO – SAKKI RY

SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU-
OPISKELIJAKUNTIEN LIITTO – SAMOK RY

SUOMEN LUKIOLAISTEN LIITTO RY

SUOMEN OPISKELIJA-ALLIANSSI – OSKU RY.

SUOMEN YLIOPIPPILASKUNTIEN LIITTO (SYL) RY